

ВИКЛИКИ ВІЙНИ: робота системи REAct в Україні

Інформація станом на 24.09.2022

Навіть за умов війни та активних бойових дій в окремих регіонах України, документатори REAct фіксують випадки порушення прав ключових спільнот, взаємодіють з клієнтами та надають необхідну допомогу.

Ключова статистика REAct за період 24.02–24.09.2022:

1634

zareєстровані
випадки
порушення прав

1616

клієнтів з числа
спільнот, з яких **387**
осіб є внутрішньо
переміщеними особами

715

випадків пов'язаних
з початком повно-
масштабної війни
рф проти України

75

випадків, де
порушником
є окупанти

90%

випадків
вирішено повністю
або частково

69

документаторів

52

НУО

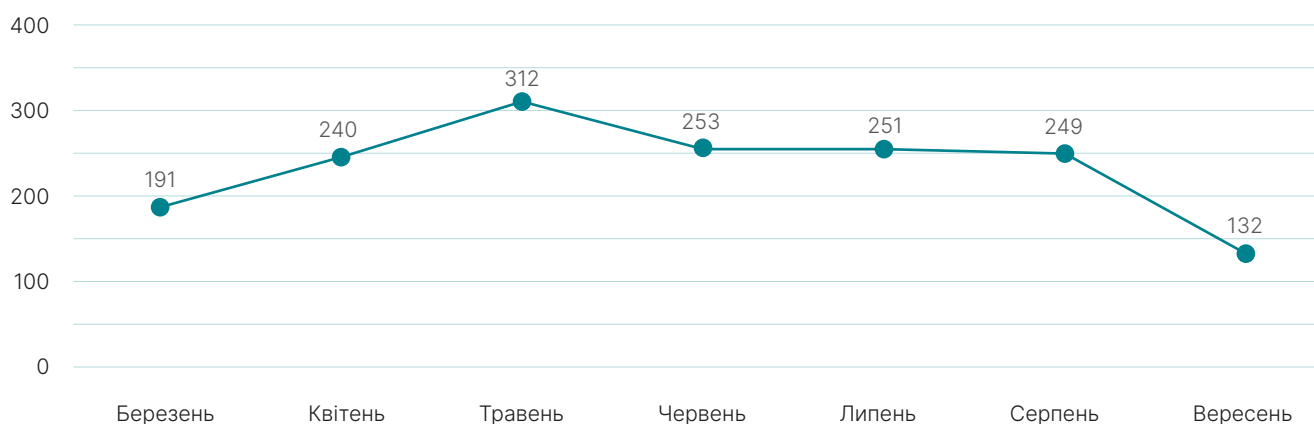
16

регіонів

Зміни в роботі документаторів REAct під час війни:

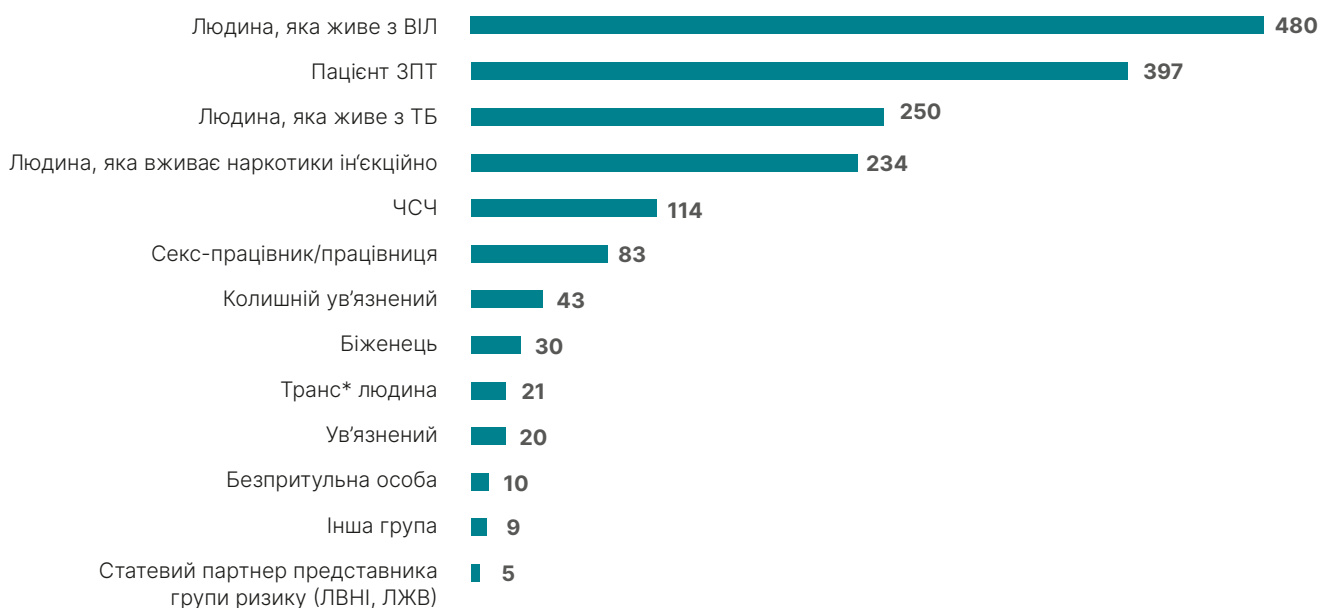
- Дистанційний формат взаємодії з клієнтами став переважати в деяких регіонах, в окремих змінився на основний.
- Зміна в сферах залученості документаторів (допомога територіальній обороні, участь в гуманітарних проектах, волонтерство) впливає на їх зайнятість в REAct та своєчасність подання зафіксованих випадків.

Зареєстровані випадки в системі REAct за місяцями (2022)*

*Вересень включає період до 24 вересня включно.

Група ризику, з якою пов'язаний випадок клієнта

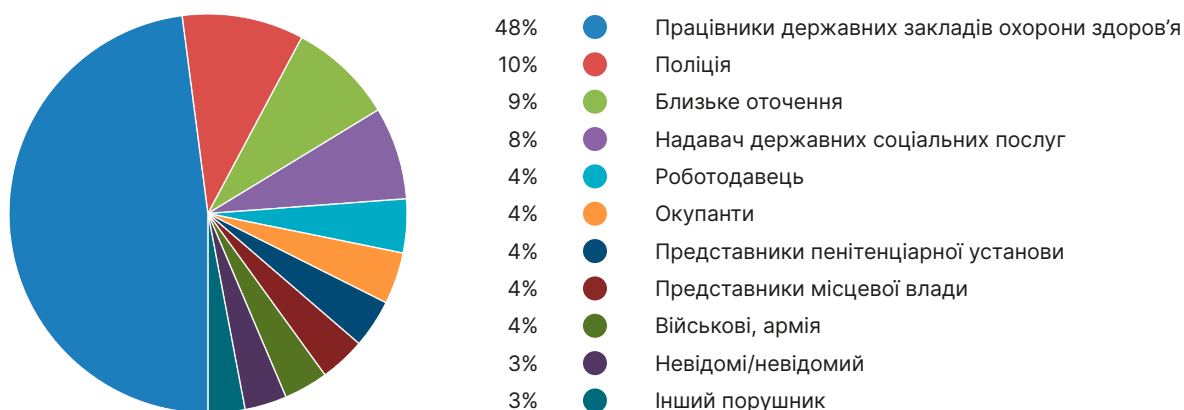
Зміни в потребах клієнтів, які звертаються до REAct

- Деякі зміни пов'язані з тим, що значна частина осіб, які раніше виїхали за межі України, натеper повертаються до своїх місць проживання, що створює **збільшений попит на певні послуги**.
  - Збільшилась кількість випадків щодо доступу клієнтів до медичних послуг, відновлення документів, поселення до притулків, отримання гуманітарної допомоги.
- Інші ж зміни навпаки стосуються тих, хто перебував в Україні, в тому числі і на окупованих територіях, а також переїздив до інших регіонів як внутрішньо переміщені особи (ВПО).
  - Відстежується підвищена необхідність у **психологічній допомозі** клієнтам.
  - Збільшилась потреба **особистого супроводу клієнта** у необхідні інстанції для вирішення питань.
  - Зменшилась кількість осіб, які намагалися **перетнути кордон** і потребували у зв'язку з цим консультування.

Ключові типи порушників та порушення прав клієнтів REAct

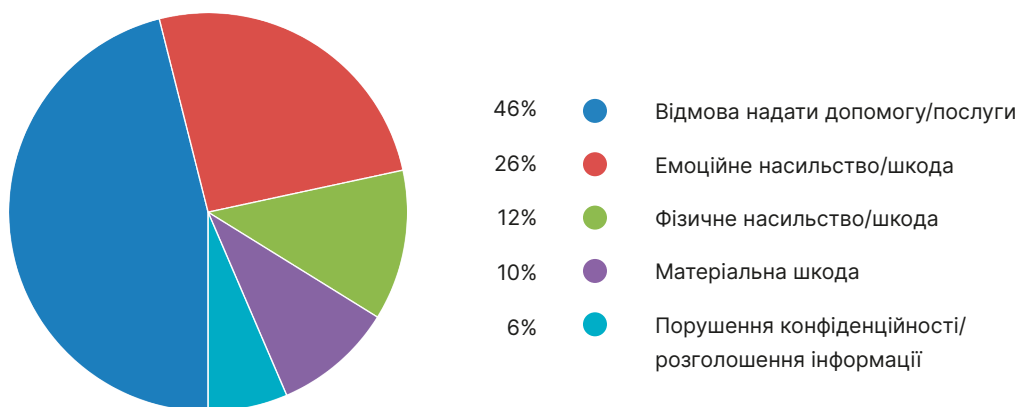
Як і до початку повномасштабної війни, найчастіше права ключових спільнот порушують представники державних закладів охорони здоров'я – 48%. Втім, наразі **низка випадків порушень прав зумовлена наслідками військового вторгнення рф**, що має свій вплив і на можливості надання медичних послуг клієнтам.

Ключові типи порушників прав клієнтів REAct*

*В рамках одного випадку клієнта можливо кілька типів порушень

Ключові типи порушення прав клієнтів REAct*

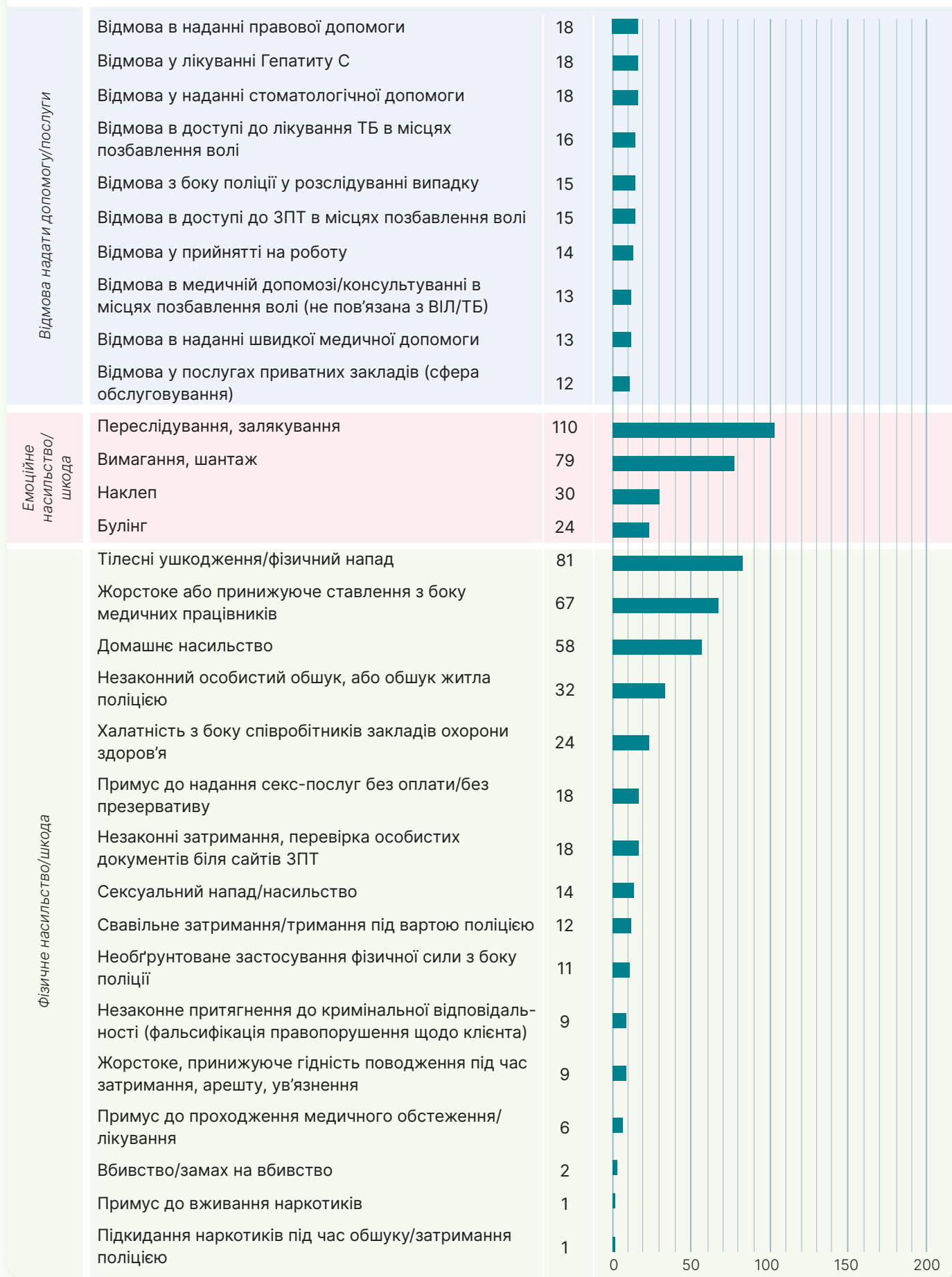
*В рамках одного випадку клієнта можливо кілька типів порушень

Ключові типи порушення прав клієнтів REAct*

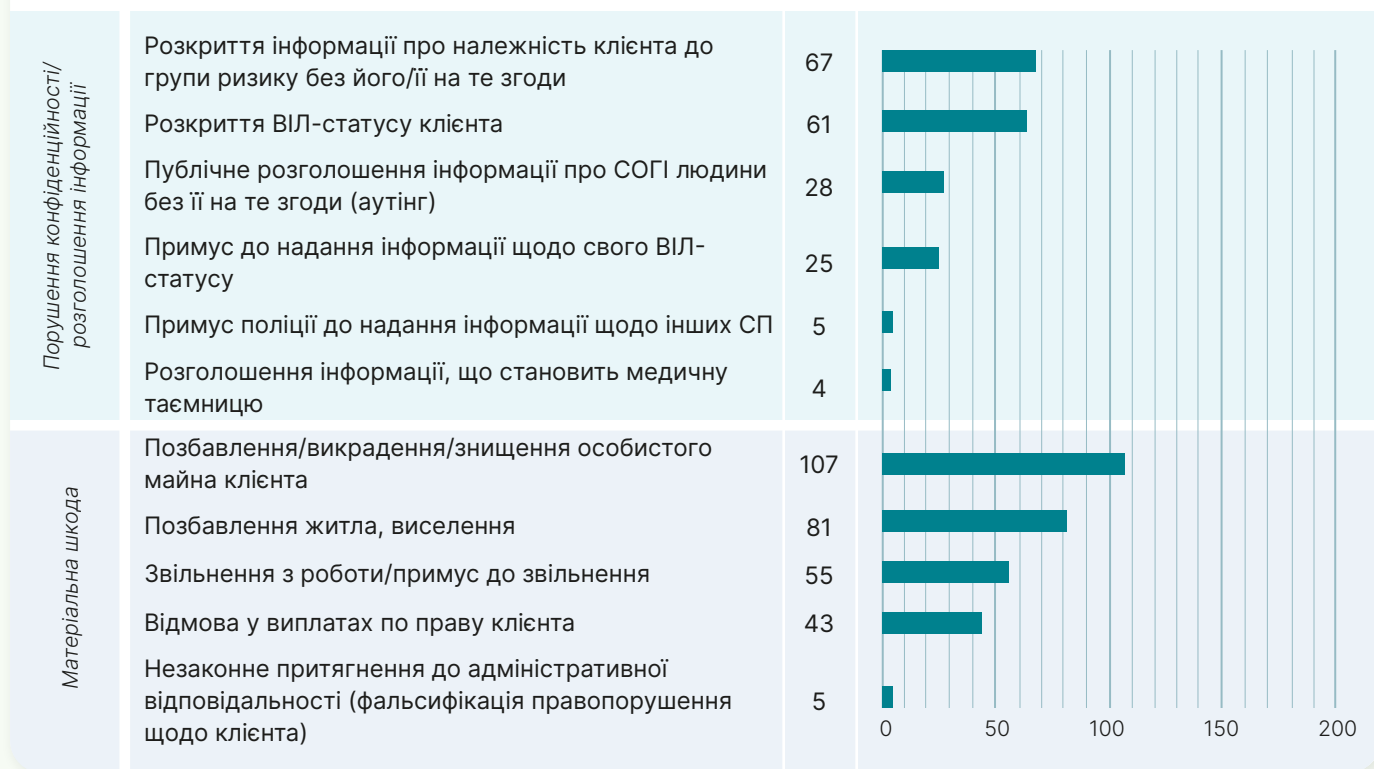
*В рамках одного випадку клієнта можливо кілька типів порушень

Ключові типи порушення прав клієнтів REAct*

*В рамках одного випадку клієнта можливо кілька типів порушень

Ключові типи порушення прав клієнтів REAct*

*В рамках одного випадку клієнта можливо кілька типів порушень

У 4% випадків порушником прав клієнтів були окупанти.

Втім, цей показник свідчить лише про те, що у 4% зареєстрованих випадків, де порушником були окупанти, клієнти мали змогу повідомити про цей випадок до REAct. Реальна ж кількість випадків порушення прав є значно більшою

Типи порушень та воєнних злочинів, скоєних окупантами

«Клієнта зупинили на блокпосту, люди у військовій формі рф. Відібрали телефон, документи та автівку, закрили у підвалі приміщення та нанесли тілесних ушкоджень. Потім клієнт втратив свідомість. Коли прийшов до тями, то знаходився в приміщенні без вікон, там було холодно. Чоловік не мав змоги зрозуміти скільки часу знаходився на бетонній підлозі. Протягом кількох днів його катували, а також зламали ребра. Зрештою чоловіку вдалось втекти».

Один з зареєстрованих випадків REAct

Порушення прав ключових груп на тлі війни

- Продовжується фіксація випадків серед **клієнтів з числа ВПО**. Часто клієнти мають труднощі з отриманням медичних послуг в такому ж обсязі, як отримували до свого переїзду в інше місто, або регіон.
- Найбільше бар'єрів спостерігається під час отримання клієнтами таких **медичних послуг** як постановка на облік у зв'язку з ВІЛ, видача АРТ, призначення ЗПТ, лікування ТБ, отримання амбулаторної та стаціонарної медичної допомоги.
- Збільшилась кількість випадків **перевищення своїх повноважень влади з боку працівників поліції**, що виявляється у безпідставних затриманнях та обшуках клієнтів (у більшості ЛВНІ та пацієнтів ЗПТ), вилучення особистих документів, вилучення препаратів ЗПТ та АРТ.
- Складною лишається ситуація щодо забезпечення клієнтів **місцями для тимчасового проживання**. Часто клієнти отримують відмову в поселенні до притулків як ВПО, однак в більшості випадків через свою належність до ключової спільноти.
- Почастішали випадки фіксації **відмови у соціальних послугах** (затягування в оформленні довідок ВПО, призначення виплат тощо), що пов'язано з приналежністю клієнта до ключових спільнот, зокрема ЛВНІ, пацієнтів ЗПТ, СП.
- Зафіксовано випадки порушення прав **з боку представників ключових спільнот ВПО**, як-от пацієнтів ЗПТ.
- Системою зареєстровано випадки **мобілізації до ЗСУ** чоловіків призовного віку, які живуть з ВІЛ та мають симптомне носійство. В той же час, зафіксовано випадки навпаки відмови вступити до лав ЗСУ чоловікам з ВІЛ-позитивним статусом, у яких спостерігається безсимптомний перебіг захворювання.

«Серед медичних працівників досі існує високий рівень стигматизації щодо представників ключових груп. Тут накладається професійне вигорання, втома, знову зростання поширення COVID-19 і залученості лікарів. Не бракує і випадків, коли конфлікти виникають через різне бачення політичної ситуації»

Документатор REAct, м.Львів

Реагування на випадки клієнтів

Завдяки потужній організаційній спроможності, наявності відповідних спеціалістів та ресурсів в НУО, де працює документатор, **в більшості випадків реагування на ситуацію клієнта здійснюється силами REAct.**

3856

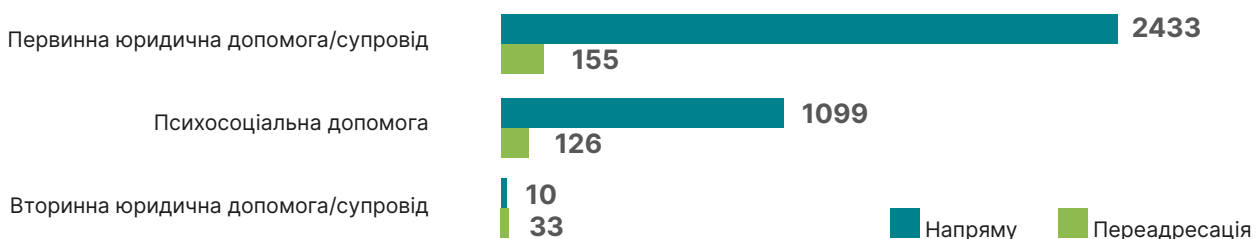
загалом надано послуг

92%

послуг надано напряму силами REAct

Кількість наданих послуг клієнтам REAct*

*В рамках одного випадку клієнта можливо надання кількох видів послуг

Бар'єри в реагуванні під час війни

- Збільшення чисельності ВПО між областями вплинуло на **терміни отримання клієнтами послуг, а також їх якість та повноту.**
- Подекуди **клієнти змінюють місце свого перебування швидше, аніж можливо здійснити реагування.**
- **Обмеження в роботі державних структур** створюють значні бар'єри в отриманні клієнтами деяких послуг, як-от відновлення документів, отримання притулку тощо. Крім цього, відміна органами місцевого самоврядування особистого прийому громадян, у зв'язку із воєнним станом, має наслідком вимушений формат звернень через письмові запити, що займає більше часу.
- **Ускладнене реагування в тимчасово окупованих регіонах:** майже усі державні заклади працюють під керівництвом окупантів, місцеві партнерські НУО також змінили свою локацію.
- Через **зміну місцезнаходження окремих представників державних структур, працівників НУО та правозахисних організацій** (особливо в регіонах, де велись бойові дії), є перешкоди в перенаправленні до них клієнтів.
- **Затримки у вирішенні випадків щодо доступу до медичної допомоги:** нерегулярне постачання препаратів до регіонів, невідповідність їх кількості потребам клієнтів.

Успіхи та нові можливості в реагуванні під час війни

- Незважаючи на виклики війни, як і раніше, **більшість випадків вирішується за місцем звернення клієнта, силами REAct.**
- Якщо в перші місяці військової агресії **система переадресації** була незрозумілою, іноді хаотичною, то наразі вона **є більш чіткою.**
- В нових умовах вдалося створити **нові партнерства з іншими правозахисними організаціями.**
- До традиційних партнерів додалась низка **нових організацій, які надають гуманітарні послуги,** зокрема для ВПО.
- Вдалось налагодити співпрацю з **новими донорськими організаціями,** які зараз виділяють фінансування для забезпечення гуманітарних потреб осіб з числа ключових спільнот.